

Havs- och vattenmyndigheten

Remiss gällande förslag till nationell plan för omprövning av vattenkraft och den strategiska miljökonsekvensbeskrivningen

Synpunkter på den nationella planen

Skogsstyrelsen tycker att det är bra att ett sådant omfattande arbete som omprövningarna kan innebära planeras och struktureras på föreslaget sätt. Vi har inga synpunkter på detaljerna avseende tidssättning och gruppering av objekten.

Det kan förväntas en rejält ökad arbetsbelastning hos flera myndigheter och hos mark och miljödomstolar då arbetet med omprövningar, inklusive förberedelser, startar upp på allvar. Det är viktigt att det finns tillräckligt med resurser för att förbereda och genomföra arbetet. Även om inte Skogsstyrelsen är särskilt omnämnd i planen vill även vi flagga för en ökad arbetsbelastning vid eventuell medverkan i samverkansprocesser innan ansökan om omprövning, samt för handläggning av remisser från mark och miljödomstolarna. Tidplanen kan då vara ett stöd för planering och beredskap inom olika delar av Skogsstyrelsen.

I den nationella prövningsplanen saknas en tydlig beskrivning av samverkansprocessen som ska föregå varje prövning, hur den ska gå till, vilka som bör delta och vem som ska initiera och leda arbetet. Skogsstyrelsen anser att en sådan beskrivning behöver tas fram skyndsamt för att minska risken för förskjutningar i tidplanen redan från början, och för att även de områden som ska prövas i första vändan föregås av en bra process och får så bra underlag som möjligt. Det är också viktigt för de myndigheter, kommuner, organisationer och andra intressenter som kan komma att beröras av samverkansprocesserna, att få reda på förutsättningarna och för att kunna planera för medverkan i arbetet.

Skogsstyrelsen tycker att avsnittet om omprövning av andra vattenverksamheter i samband med omprövning av villkor för vattenkraft bör beskrivas tydligare. Utifrån vår bedömning kan det i ett skogligt perspektiv handla om markavvattningar och skogsbilvägars överfarter över vattendrag. Det är viktigt att andra intressenter, markägare, utöver vattenkraftsintressena också engageras och involveras så tidigt som möjligt i en samverkansprocess.

Synpunkter på den strategiska miljökonsekvensbeskrivningen

På flera ställen i prövningsplanen lyfts betydelsen av en samverkansprocess för framtagande och sammanställning av underlag inför anmälan om omprövning. Den processen är inte beskriven ännu men är mycket viktig att få på plats snarast. Skogsstyrelsen saknar en riskbedömning av denna del i remissversionen av miljökonsekvensbeskrivningen. Vad händer om processbeskrivningen inte är klar i tid, eller om den tänkta arbetsgången inte fungerar som det är tänkt?

I avsnittet *Den nationella planen i förhållande till andra planer och program* (det saknas sidnumrering i dokumentet) står det i fjärde stycket som inleds med OSPAR, att "konventionens mål är att begränsa havsföroreningar från *landbaserade* källor som t.ex. fartyg...". Exempellistan i den meningen kan behöva ses över beroende på vad som egentligen avses. Föroreningskällor överlag, eller specifikt landbaserade källor. Fartyg torde inte vara en landbaserad källa.

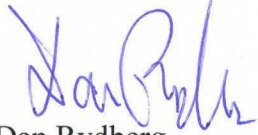
I kapitel 6 beskrivs Natur 2000-naturtyper som bedöms kunna påverkas av förändringar av flöden och konnektivitet. Skogsstyrelsen anser att även svämlövskogar och svämädellövskogar bör läggas till bland dessa. De två naturtyperna omnämns i prövningsplanen, vilket är bra, och de bör inkluderas även i miljökonsekvensbeskrivningen. Det framgår av remissens bilaga 4 att naturtyperna (91E0 och 91F0) ingår i ett antal av de berörda Natura 2000-områdena.

Det finns fler arter än de som räknas upp i remissmaterialets bilaga 3 som det hänvisas till i avsnitt 6.1.2, som är direkt beroende av periodvis översvämning, till exempel levermossorna timmerskapania *Scapania apiculata*, mikroskapania *Scapania carinthiaca* (*S. massalongi*) och svämnskapania *Scapania glaucocephala*. De förekommer såväl i fritt strömmande och som i reglerade vattendrag. Skogsstyrelsen anser att arterna bör inkluderas i bilaga 3 och utgöra en del av de arter som beaktas i arbetet.

Skogsstyrelsen tycker att ett stycke om nyckelbiotoper (Skogsstyrelsen, 2014. *Handbok för inventering av nyckelbiotoper*. Skogsstyrelsen, Jönköping) bör läggas till i avsnittet om biologisk mångfald (kapitel 6). Några av nyckelbiotopstyperna kan förekomma vid såväl större som mindre vattendrag, där skogen och dess miljövärden till stor del präglas av den vattenregim och de markprocesser som kännetecknar sådana miljöer. De finns vid både fritt strömmande vattendrag och reglerade vattendrag och dess biflöden. Några exempel på sådana nyckelbiotopstyper är brink, ravin, lövnaturskog, sekundär lövnaturskog samt strandskog.

Skogsstyrelsen instämmer i den beskrivning som görs i avsnitt 6.3 om kommande energiomställning. Skogsstyrelsen saknar dock ett mer utvecklat resonemang kring vad klimatförändringarna mest sannolikt kommer att betyda för tillgången på vattenkraft över året. Det bör läggas till i avsnittet.

I ärendet har enhetschefen Dan Rydberg beslutat och ekologen Elisabet Andersson varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också klimat- och bioenergispecialisten Hillevi Eriksson deltagit.

Dan Rydberg
Enhetschef

Elisabet Andersson
Ekolog